

Archeologia podwodna

Klaudia Rutkowska

UWM

14 listopada 2017

Archeologia podwodna

Archeologia podwodna, prospekcja podwodna jest odrębnym
działem archeologii, który wyodrębniony został na podstawie
wykorzystywanych metod badawczych i źródeł badawczego.

Archeologia podwodna -cd.



Pocztkw tej gaĆŻzi nauki naley siŻ dopatrywa na przeĆomie lat 1853-1854, kiedy to po raz pierwszy w Zurychu zetkniŻto siŻ z du iloŻci artefaktw, odsĆoniŻtych na skutek obniajcego siŻ poziomu wd w jeziorach.

Podobnie jak ma to miejsce na ldzie, badania prospekcyjne zmierzaj do lokalizacji nowych i szczegĆowego rozpoznania znanych ju stanowisk. Stanowiska archeologii podwodnej poszukuje siŻ we wszelkiego rodzaju zbiornikach wodnych od jezior, rdeĆ i rzek, poprzez zatopione studnie, miasta, porty, a do zalanych jaski, a nade wszystko morza i oceany oraz zwizane z tym, wraki statkw. Ze wzglŻdu na due zainteresowanie archeologw dwoma ostatnimi rodzajami zbiornikw, archeologia podwodna czŻsto okreŻlana jest jako archeologia morska.

Kwerenda

Przed pracami podwodnymi badacze zapoznają się z danymi rdcowymi. Studiowanie map, dzienników i dokumentów naprowadza badaczy na zatopiony okręt lub port. Wywiady przeprowadzane z miejscowej ludności okazują się rdciem wielu cennych informacji (poławiacze pereć czy te gbek spędzają wiele godzin pod wodą i mogą naprowadzić badaczy na trop okrętu lub ruin).

Rozpoznanie

Pod wodą możliwe jest prowadzenie odpowiednika badań powierzchniowych. Zespół nurków wyposażonych w sprzęty i aparaty do nurkowania przeszukuje w ustalonym wyznaczonym obszarze, rejestrując i lokalizując stanowiska archeologiczne.

Do rozpoznania podwodnego w archeologii wykorzystuje się również metody geofizyczne. Często mogą być używane podwieszony w odpowiedniej odległości magnetometr, który wykrywa przedmioty wykonane ze stali i żelaza. Nadajnik sonaru może emitować ultradźwięki, których odbicie po zarejestrowaniu jest przetwarzane w graficzny obraz ukształtowania dna. Dzięki umieszczonemu pod głowicą sonaru poddennemu możliwe jest uzyskanie obrazu obiektów ukrytych pod dnem.

Archeologia lotnicza także ma swój udział w badaniach podwodnych. Obiekty znajdujące się na niewielkiej głębokości są doskonale widoczne z powietrza w słoneczny dzień, jeżeli woda nie jest mętna.

Prowadzenie wykopalisk

Wykopaliska podwodne są trudne do przeprowadzenia, skomplikowane i kosztowne. Wymagają także natychmiastowej konserwacji wydobywanych na powierzchnię przedmiotów. Badania takie polegają na przemieszczaniu dużej ilości osadów i dokumentowaniu oraz wydobywaniu na powierzchnię dużych obiektów, takich jak naczynia zasobowe, amfory, sztaby brzozy, złota czy te armaty.

Archeologia podwodna wykorzystuje zaawansowane narzędzia, które znacznie rozwija się na przestrzeni wieków. Do nowszych zaliczamy sprzęt do nurkowania (scafandry, butle, automaty oddechowe itp.), zdalnie sterowane roboty podwodne, miniaturowe łodzie podwodne, które umożliwiają zejście w głąb morza i oceanów, gdzie granica ludzkiej wytrzymałości została naruszona, różnych rodzajów koszy na znaleziska. Rejestruje się obraz za pomocą kamer i aparatów, przystosowanych do prac podwodnych.

W trakcie badań sami archeolodzy wynaleźli urządzenia pomocne w podwodnych pracach. Za przykład może służyć balon umocowany do koszyka, który ułatwia wydobywanie zabytków na powierzchnię.

Podsumowanie

Działalność archeologii podwodnej przejawia się przede wszystkim w dokumentowaniu i wyławianiu zachowanych przedmiotów z dna zbiorników, Żładw dawnej ludzkiej działalności.

Archeolodzy podwodni na podstawie swoich badań dokonali szeregu analiz, które pozwoliły poznać nie tylko konstrukcje zatopionych statków i obiektów, ale także szczegóły życia na statkach.

Ustalono rodzaje przewożonych towarów, poznano m.in. dawną metalurgię i produkcję szkła, odkrywając niepowtarzalne zabytki.